

GEZONDHEIDSONGELIJKHEID

© VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN, 2020

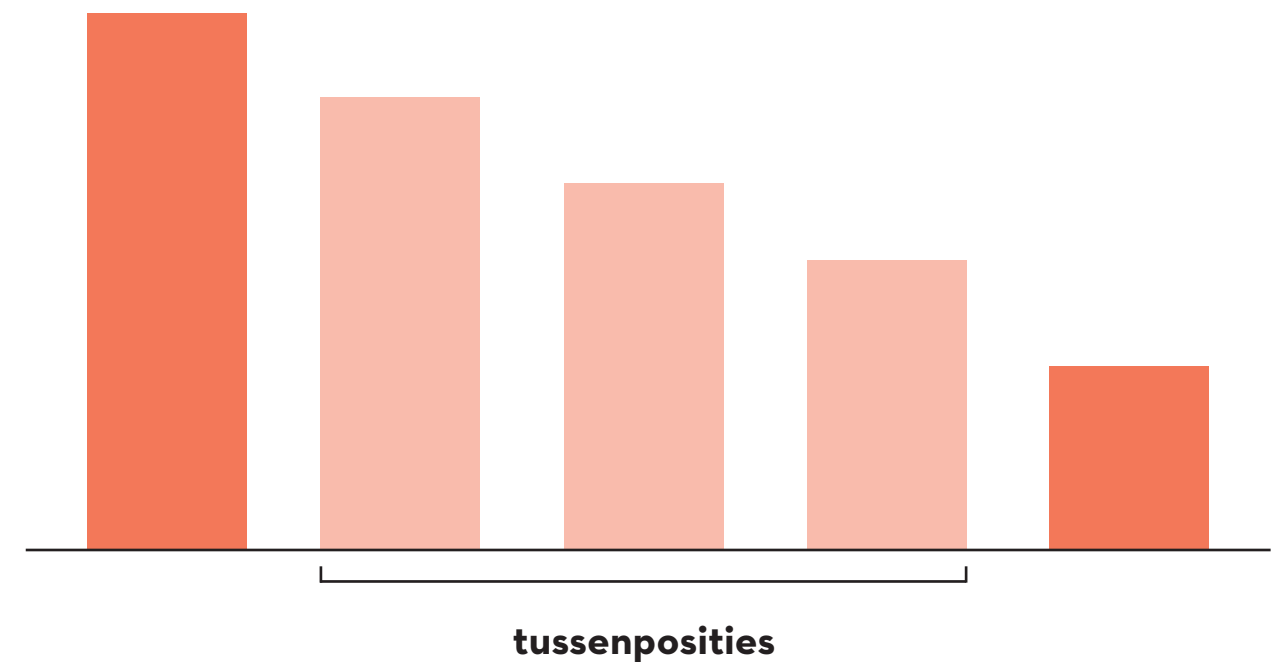
Dit zijn de vermijdbare verschillen in gezondheid die te wijten zijn aan de omstandigheden waarin mensen geboren zijn en opgroeien.

LIJKT VAAK

SOCIALE KLOOF

MAAR IS MEESTAL

SOCIALE GRADIËNT

GEZONDHEIDSONGELIJKHEID HEEFT INVLOED OP VERSCHILLENDE GEZONDHEIDSTHEMA'S EN SETTINGS

Mensen in een minder geprivilegieerde sociaaleconomische positie hebben een slechtere gezondheid dan mensen in een meer geprivilegieerde sociaaleconomische positie.

VOLWASSENEN DIE DAGELIJKS ROKEN

MENSEN MET OBESITAS

RISICO OP DEPRESSIE

3 KEER HOGER bij mensen met als hoogste diploma dat van secundair onderwijs

ALGEMENE GEZONDHEID VAN KINDEREN EN JONGEREN

Kinderen en jongeren uit het buitengewoon onderwijs en van laagopgeleide moeders scoren het slechtst.

ALGEMENE GEZONDHEID VAN VOLWASSENEN

Werklozen en mensen in een onzekere werksituatie hebben een minder goede gezondheid.

EVOLUTIE VAN GEZONDHEIDSONGELIJKHEID

Ondanks alle inspanningen stijgt de gezondheidsongelijkheid in plaats van te dalen.

EVOLUTIE VAN DE ABSOLUTE VERSCHILLEN TUSSEN LAAGSTE EN HOOGSTE OPLEIDINGSNIVEAU EN LEVENSV ERWACHTING ZONDER BEPERKINGEN VOLGENS GESLACHT (BELGIË, 2001-2011)

KWETSBAARHEID KOMT VOORT UIT INTERACTIE MET INSTITUTIES

Instellingen in onze samenleving hebben een emanciperende en sanctionerende rol. Mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties komen vaker in contact met de sanctionerende rol. Leerlingen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen bijvoorbeeld ervaren vaker de bestraffende rol van leerkrachten.

EMANCIPEREND

SANCTIONEREND

contact socialezekerheidsinstellingen wordt als **vangnet** ervaren

contact socialezekerheidsinstellingen wordt als **controle**nd ervaren

STRUCTURE & AGENCY

De structuren in onze samenleving kunnen een versterkende of beperkende invloed hebben. Elk individu heeft zijn eigen ruimte om te handelen om zo de invloed van die structuren te keren. En zijn omgeving kan hem daarin ondersteunen.

Vb.: het watervalstelsel maakt dat leerlingen snel overgaan van ASO naar TSO en naar BSO wanneer ze een negatieve ervaring meemaken. Een leerling kan ook in zichzelf en in zijn omgeving de kracht vinden om toch te gaan voor wat hij écht graag doet.

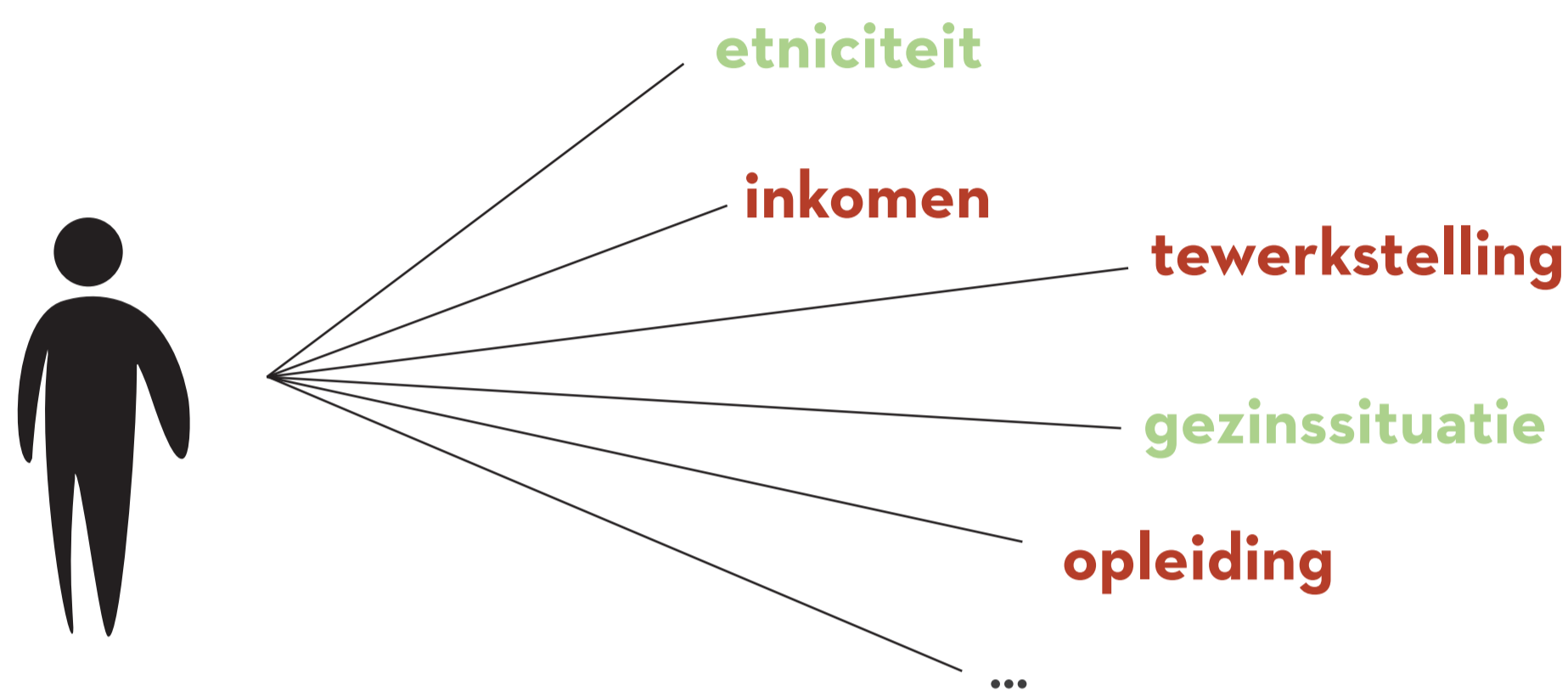

KRUISPUNTDENKEN

Elk individu bestaat uit een kruispunt van identiteiten.
Elke identiteit kan je bepaalde voor- of nadelen geven in onze samenleving.
Bij mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties werken aspecten van identiteit
(inkomen, tewerkstelling, opleiding ...) vaak negatief op elkaar in.

Maar mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties zijn ook veel méér dan enkel maatschappelijk kwetsbaar.
Ze delen aspecten van hun identiteit met andere groepen. Bovendien evolueren identiteiten,
en is de waarde die we associëren met bepaalde aspecten van identiteit cultureel bepaald.

KRUISPUNT MAATSCHAPPELIJKE KWETSBAARHEID

MÉÉR DAN ENKEL MAATSCHAPPELIJKE KWETSBAARHEID

IDENTITEITEN EVOLUEREN

NATUURLIJK VERLOOP

IETS DAT JE OVERKOMT

WAARDE DIE WE HECHTEN AAN BEPAALDE IDENTITEITEN IS NIET UNIVERSEEL

EUROPA

**negatieve perceptie
over oud zijn**

AZIË

**positieve perceptie
over oud zijn**

RISICOGROEPEN EN MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE GROEPEN

Iedereen is ooit in zijn leven kwetsbaar voor een gezondheidsprobleem, maar mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties zullen veel vaker tot de risicogroep behoren.

